

a kijelzőn nagy számokkal jelennek meg a mért értékek, a megfelelő gombok megnyomásával lehetőségünk van a hangerő növelésére és csökkentésére.

A termék 4 darab AAA-s elemmel működik. Az ár az elemeket tartalmazza. A mérleg hálózatról is működtethető, de a csomag nem tartalmazza az adaptert.

Benedek Zoltán

Újság az újságban

Megjelent a JAWS for Windows 2019 márciusi frissítése

Örömmel jelentjük be, hogy az angol változattal egy időben magyarul is elérhetővé vált a JAWS 2019 márciusi havi frissítése.

Az újdonságok közé tartozik, hogy az áprilisban érkező Google Chrome 74.0 böngésző használatakor megfelelően fog működni a weblap tartalmak kijelölése és másolása. Ennek köszönhetően megmaradnak a HTML formázások is.

A PowerPoint prezentációkban megjelenik a virtuális kurzor támogatása. Így amikor elindítunk egy diaszt az F5 billentyűvel, akkor ugyanúgy lehet a virtuális kurzor segítségével egy dia tartalmában navigálni, mint egy weblapon. Elérhetővé válnak a navigációt gyorsító billentyűk, lehet lépkedni a hivatkozásokon és aktiválhatók is azok, listázathatók a különféle objektumok, úgymint ábrák, címsorok, listák és táblázatok, valamint a táblázat felolvasó billentyűparancsok is használhatók. A PowerPoint-ban a helyesírás-ellenőrzés használata is elérhetővé vált.

A helyesírás-ellenőrzés használatára vonatkozó beállítások köre kibővült, melyek elérhetők a Beállítási központon keresztül, a Szövegfeldolgozás ág alatt.

Mostantól nem szükséges újraindítani a JAWS-t, amikor telepítünk vagy eltávolítunk egy Vocalizer Expressive hangot az erre a célra szolgáló, beépített segédprogramon keresztül.

A magyar felhasználókat érintő változások közé tartozik, hogy a Profivox meghajtó szoftverét már gyárilag tartalmazza a JAWS, így nem szükséges azt külön telepíteni. Ha tehát egy másik termék által már telepítve lett a Profivox beszéd szintetizátor, akkor a JAWS 2019 további teendők nélkül képes azt használni.

A JAWS programban megjelent egy intelligens képfelismerés funkció, mellyel a különböző képek tartalmát lehet lekérdezni, egyelőre angol nyelven a képek leírásához. Az Intelligens képfelismerés funkció használatához át kell váltanunk a JAWS felhasználói felület nyelvét angolra. Az átváltást a JAWS programon belül a Nyelv menü – JAWS nyelv almenüben lehet elvégezni. A jövőben az intelligens képfelismerés több nyelven is elérhetővé fog válni.

A program értesíteni fogja a felhasználókat a telepíthető frissítés megjelenéséről. Amennyiben nem kap értesítést, aktiválja a JAWS súgójának Frissítések keresése menüpontját.

Az új felhasználók vagy a 2019 előtti szoftververziók használói az alábbi linkeken, illetve honlapunk Letöltések/Szoftverek oldalán érhetik el a legfrissebb változatot.

A JAWS 2019.1903 letöltési linkjei:

Online telepítő:

JAWS for Windows 2019 Professional Online telepítő 38.36 MB

JAWS for Windows 2019 Professional Online telepítő letöltése

Offline telepítők:

JAWS for Windows 2019 Professional 32 bites változat 560.75 MB

JAWS for Windows 2019 Professional 32 bites változat letöltése

JAWS for Windows 2019 Professional 64 bites változat 611.78 MB

JAWS for Windows 2019 Professional 64 bites változat letöltése

Azon felhasználóinknak, akik az ország licenc program keretében egyetemes hitelesítő kódot kértek, nem szükséges új licencet igényelniük, mert az az egyéves periódusa alatt megjelenő valamennyi támogatott szoftver verziófrissítését hitelesíti. Akik azonban még nem vették igénybe az ingyenes JAWS licencet, éljenek ezzel a lehetőséggel, és egy egyszerű webes űrlap kitöltésével igényeljék a használni kívánt szoftverhez a hitelesítési kódot az ország licenc weboldalán: <http://akadalymentes.magyarorszag.hu>

Kérjük, hogy kérdéseikkel és észrevételeikkel forduljanak bizalommal ügyfélszolgálatunkhoz.

Elérhetőségeink az alábbiak:

Telefon: +36 (1) 273-3188, +36 (70) 295-9288, e-mail: helpdesk@info-alap.hu.

Bízunk benne, hogy ismét egy olyan JAWS változatot tudunk a magyar látássérült felhasználók rendelkezésére bocsátani, mely az élet minden területén, a munkavégzésben, a tanulásban és a mindennapi életvitelükben egyaránt a segítségükre lesz.

Informatika a Látássérültekért Alapítvány

Megjelent az NVDA 2019.1

Hosszú várakozás után végre megérkezett az NVDA 2019.1 verziója. A korábbi években a megszokottnál későbbi megjelenés oka, hogy a fejlesztők komoly erőfeszítéseket tettek a hatékonyság és a stabilitás növeléséért, ami több munkával járt.

Microsoft Office

A Microsoft Office programcsomag legújabb kiadásainak felhasználói jelentős javulást tapasztalhatnak a menürendszer kezelésében. Korábban bizonyos menüelemek használata csak némi trükközéssel volt lehetséges.

A Wordben jelentősen fejlődött a soronkénti, a bekezdésenkénti és a táblázatcellánkénti navigáció hatékonysága. A legjobb eredmény pizkozat nézetben érhető el. Ez a javulás összefüggésben áll azzal, hogy a fent említett navigáció során az NVDA már figyelmen kívül hagyja a helyesírási hibákat, amiknek a detektálása bizonyos esetekben indokolatlanul erőforrásigényes művelet volt.

Fontos változás az Excelben, hogy néhány hónap kitérő után ismét az elvárt módon szerkeszthető a cellák tartalma. Ezen kívül javult a cellák közti navigáció is, különösen olyan munkalapokon, amik kommenteket és legördülő listákat tartalmaznak.

Az Outlookban új levél írásakor az NVDA már bejelenti a javasolt névjegyeket.

Windows 10

Most már billentyűzetről is kezelhető a Lemezkezelő grafikus nézete, korábban csak körültekintő egerésszel lehetett az egyes lemezekhez kapcsolódó opciókat előhívni.

Ha a felhő alapú vágólap előzményeket megnyitjuk üres vágólappal, az NVDA bejelenti a vágólap állapotát.

Az NVDA gördülékenyebben kezeli az Óra és az ébresztés beállítási párbeszédablakát.

A műveletközpontban az NVDA már jelzi az állapotüzeneteket, ha a gyorsműveleteket ki/bekapcsoljuk, mint pl. a fényerőt és a fókuszsegédet.

Hatékonyabban működik az Onecore beszéd szintetizátor. További változás, hogy ha egy harmadik féltől származó beszéd szintetizátor bármi okból nem képes betöltődni, akkor az NVDA már az OneCore szintetizátorra vált, mint alapértelmezett szintetizátorra, és nem az eSpeakre.

Böngészés

Javult a listák és fastruktúrák kezelése.

Gördülékenyebbé vált a vezérlőelemek közti navigáció.

Üres figyelmeztetéseket már nem jelent be az NVDA.

NVDA felület

Új opció az egér beállításai között: más alkalmazások egérvezérlő parancsainak figyelmen kívül hagyása. Ez lehetővé teszi az NVDA számára az egér kezelését abban az esetben, ha egy rendszeren távvezérlés folyik a TeamViewer, vagy más távvezérlő szoftver segítségével.

Új kategória a beállítások között: haladó. Már dolgozunk rajta, hogy feltérképezzük és bővebb információval szolgáljunk róla. Addig mindenki csak a saját felelősségére piszkálja.

Egyszerűsítették az NVDA felület nyelvének megváltoztatásakor felbukkanó, az újraindítás megerősítésére szolgáló párbeszédablakot. Két opció közül lehet választani: Újraindítás most vagy Újraindítás később.

Fontos változás történt a bővítmények és más, harmadik féltől származó alkalmazásmodulok, beszéd szintetizátor, ill. Braille-driverek kezelésében.

A bővítmények esetében szigorodtak a szabályok, a fejlesztőknek most már kötelező megadni a kompatibilitás megállapításához szükséges információkat, hogy az NVDA csakis működőképes kiegészítővel induljon el. Ezzel együtt az NVDA már nem tölt be automatikusan harmadik féltől származó modulokat a felhasználói mappából. Külső modulokat az NVDA most már csakis a szigorúbb szabályoknak megfelelő bővítménybe csomagolva fog betölteni. Ez a fontos stabilitási fejlesztés annyiban érinti a felhasználókat, hogy az elkövetkezőkben előfordulhatnak bizonyos fennakadások a korábban jól megszokott bővítmények használatakor. Ezzel összhangban a bővítménykezelőben is lesznek apróbb változások. Az NVDA egyre népe-sebb közössége azon dolgozik, hogy a felhasználók minél kevesebb problé-

mával találkozzanak a képernyőolvasó használatakor, de mint minden hasonló változás esetén, itt is előfordulhat, hogy az átállás nem lesz zökkenőmentes.

Molnár Ferenc

<https://www.nvda.hu/2019/03/27/megjelent-az-nvda-2019-1/>

Náluk jártunk

Egyensúlyfejlesztő foglalkozások a látásfogyatékosok számára

Tizenegy, többségében javakorabeli felnőtt követi a tornateremben a fiatal gyógytornász utasításait. A Látásfogyatékosok Zalaegerszegi Kistérségi Egyesületének egyensúlyfejlesztő tréningjén járunk, amit Tóth Izabella a PTE Egészségtudományi Kar Zalaegerszegi Képzési Központja harmadéves gyógytornász hallgatója vezet.

- Hogy jött létre ez a projekt? - kérdem a foglalkozás után Tóth Izabellát és az egyesület elnökhelyettesét, Choma Balázst.

- Harmadéven le kell adnunk egy kutatási tervet a szakdolgozatunkhoz, amiben én látássérültekkel gondoltam együttműködni. Megkerestem a helyi egyesületet, és mivel nagyon nyitottak voltak, biztos voltam benne, hogy meg is tudom valósítani elképzeléseimet.

- Nekünk volt már élményünk korábban a gyógytorna nagyszerű hatásáról, ugyancsak szakdolgozati keretek között - teszi hozzá az elnökhelyettes – így örömmel fogadtuk a kezdeményezést. Negyven évig testnevelőként dolgoztam, tisztában voltam vele, hogy sorstársaimnak élettanilag mennyire sokat jelenthet egy ilyen lehetőség. Egyensúlyfejlesztésről van szó, azaz a látásfogyatékosokból fakadó testtartáshibák kijavítása zajlik, de minthogy többségében idősebbek vagyunk, életkorilag is szükségünk van a megfelelő karbantartásra. Ha a törzsizmaink megfelelően stabilizálnak, a testtartásunk javul, uralni tudjuk mozdulatainkat a mindennapi tevékenységeink során. Izabella eljött az egészségnapunkra, klubfoglalkozásainkra, és alaposan ismertette velünk a 20 alkalomra kiterjedő tréning lényegét, jelentőségét.

- A központi stabilitás, egyensúly kialakítására irányul a munkánk, azaz az ún. core (ejtsd kor) izmok erősítésére törekszünk. A core vagy mag izmok a hasüreget körülhatároló izmok. Ezek stabilizálják az ágyéki gerinc szakaszát. Hogy megfelelő módon el tudják látni feladatukat, erősíteni kell őket. Nem aerobik jellegű gyakorlatokra kell gondolni, hanem statikus, stabilizáló gya-